

KDB: 428  
795 Ra

IVE-V  
ARKIVERT  
SAKSEN  
0395 25.1.74  
KAN ARKIVERES  
OFF.:  
U.C.:

# Tillatelse

for

A/S Gausdal Elektrisitetsverk

**TIL EKSPROPRIASJON, ERVERV OG REGULERING AV ROPPAVASS-  
DRAGET, SAMT LEIE AV BRUKSRETT I SAMME VASSDRAG, OG TIL  
ERVERV OG REGULERING AV RAUAV ASSDRAGET.**

**TILLATELSE FOR GAUSDAL KOMMUNE TIL ERVERV AV AKSJER I  
A/S GAUSDAL ELEKTRISITETSVERK.**

(MEDDELT VED KONGELIG RESOLUSJON AV 9. MARS 1973)

Ved kongelig resolusjon av 9. mars 1973 er bestemt:

- «1. I medhold av ervervsloven av 14. desember 1917 nr. 16 og reguleringsloven av 14. desember 1917 nr. 17 gis A/S Gausdal elektrisitetsverk tillatelse til erverv, bruksrett og regulering i Roppavassdraget i Gausdal på de vilkår som er inntatt i Industridepartementets foredrag av 9. mars 1973.
2. Det fastsettes manøvreringsreglement for regulering av Roppavassdraget i samsvar med utkast inntatt i nevnte tilråding.
3. I medhold av vassdragsloven av 15. mars 1940 § 148 gis A/S Gausdal elektrisitetsverk tillatelse til å ekspropriere fallrettigheter i Roppavassdraget.
4. I medhold av ervervs- og reguleringsloven gis A/S Gausdal elektrisitetsverk tillatelse til erverv og regulering av Rauavassdraget i Gausdal på de vilkår som er inntatt i ovennevnte tilråding.
5. Det fastsettes manøvreringsreglement for regulering av Rauavassdraget i samsvar med utkast inntatt i ovennevnte tilråding.
6. I medhold av ervervsloven av 14. desember 1917 nr. 16 § 36 gis Gausdal kommune tillatelse til erverv av aksjer i A/S Gausdal elektrisitetsverk.»

## Betingelser

### for A/S Gausdal elektrisitetsverk til reguleringer og overføringer i Roppavassdraget.

(Fastsatt ved kongelig resolusjon av 9. mars 1973.)

#### 1.

Ervervs- og reguleringskonsesjonen gis på ubegrenset tid. Bruksrettskonsesjonen gis for den tid leiekontraktene mellom staten og A/S Gausdal elektrisitetsverk gjelder. Konsesjonsvilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år. Hvis vilkårene blir revidert har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjonen innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jfr. vassdragsreguleringslovens § 10, post 2, siste ledd.

Dersom vannfall som ikke tilhører staten eller norske kommuner deltar i reguleringen eller blir medeiere i anlegget, gjelder konsesjonen for disses vedkommende i 60 år fra 25. april 1974. Ved konsesjonstidens utløp tilfaller disse vannfalleieres andeler i anlegget staten uten vederlag.

Konsesjonen kan ikke overdras.

De utførte anlegg eller andeler i dem kan ikke selges, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vannfall nedenfor anleggene.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

#### 2.

Konsesjonæren skal betale en årlig avgift til statens konsesjonsavgiftsfond av kr. 1 pr. nat.-hk, beregnet etter den gjennomsnittlige kraftmengde som vannfallet etter den foretatte utbygging og regulering kan frambringe med den påregnelige vannføring år om annet og en årlig avgift til konsesjonsavgiftsfondene i de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer av kr. 4 pr. nat.-hk, beregnet på samme måte.

Etter 20 år, regnet fra konsesjonens datum kan fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny prøvelse.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreter etter hvert som vannkraften tas i bruk.

Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

#### 3.

Nærmere bestemmelse om betalingen av avgifter etter post 2 og kontroll med vannforbruket, samt angående avgivelse av kraft, jfr.

post 13, skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

#### 4.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år etter at konsesjonen er gitt og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år. Under særlige omstendigheter kan fristene forlenges av Kongen.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag noen av disse fristene oversittes uten tillatelse fra vedkommende departement, betaler konsesjonæren en mulkt til statskassen av kr. 100.

#### 5.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anlegget fortrinnsvis anvende norske varer for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at det er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, som de kan fås for fra utlandet. Er det adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innenlandske arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges. Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle tvist om dette avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige. Hva angår leveranser fra EFTA-land, vil dispensasjonsadgangen bli praktisert i samsvar med de forpliktelser som foreligger i forhold til disse land under forutsetning av full gjensidighet.

For overtredelse av bestemmelsene i denne post betaler konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en

mulkt av inntil 15 pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

## 6.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske sel-skaper, hvis disse byr like fordelaktige betin-gelser som utenlandske. Vedkommende depar-tement kan dispensere fra denne bestemmelse.

## 7.

Konsesjonæren er forpliktet til, når ved-kommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet be-stemmer, i anleggstiden helt eller delvis å dekke utgiftene til legehjelp for arbeiderne og funksjonærene ved anlegget og deres fami-lier og til oppførelse eller utbygging av syke-hus eller sykestue.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonæ-rene omkommer ved arbeidsulykke i anleggs-tiden, kan konsesjonæren etter nærmere be-stemmelse av vedkommende departement på-legges å sikre eventuelle etterlatte en øye-blikkelig erstatning.

## 8.

Konsesjonæren er i nødvendig utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten be-regning av noen fortjeneste å skaffe arbei-derne og funksjonærene og deres familier sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

## 9.

Konsesjonæren plikter før reguleringsarbei-det påbegynnes å sørge for midlertidig for-samlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige befolkning som er knyttet til anlegget, eller, hvis departementet måtte finne det mer hensiktsmessig, og ikke vesentlig dyrere, å delta i oppføring, utbedring eller nedbetaling av permanent forsamlingslokale, f. eks. sam-funnshus.

Konsesjonæren skal stille inntil kr. 10 000 til rådighet for almindennende virksomhet og geistlig betjening etter Kirkedepartementets nærmere bestemmelse.

## 10.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegyn-nes å forelegge Norges vassdrags- og elektri-sitetsvesen detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og omkostnings-overslag vedkommende reguleringsanlegget slik at arbeidet ikke kan iverksettes før plane-ne er approbert av Norges vassdrags- og elek-trisitetsvesen. Anlegget skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt drifts-messig stand. Dets utførelse så vel som dets

senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. Utgiftene som er forbundet med dette, betales av anleggets eier.

## 11.

Vannslippingen skal foregå overensstem-mende med et manøvreringsreglement som Kongen på forhånd fastsetter.

Viser det seg at slippingen etter dette regle-ment medfører skadelige virkninger av om-fang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirknin-ger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

En norsk statsborger som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvrerin-gen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbe-gynnes før reglementet er fastsatt.

For så vidt vannslippingen foregår i strid med reglementet, kan konsesjonæren pålegges en tvangsmulkt til statskassen på inntil kr. 5 000 for hver gang etter departementets nær-mere bestemmelse.

## 12.

Anleggets eier skal etter nærmere bestem-melse av Norges vassdrags- og elektrisitets-vesen utføre de hydrologiske observasjoner, som i det offentlige interesse finnes påkre-vet, og stille det innvunne materiale til dispo-sisjon for det offentlige. De tillatte regule-ringsgrenser markeres ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjen-ner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget, skal sendes Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

## 13.

Konsesjonæren er forpliktet til å avgi inntil 10 pst. av den gjennomsnittlige kraftmengde, som vassfallet etter den foretatte utbygging, regulering og overføring kan frembringe med den påregnelige vassføring år om annet, til den kommune hvor kraftanlegget er belig-gende, eller andre kommuner, derunder også fylkeskommuner, idet fordelingen bestemmes av vedkommende regjeringsdepartement. Sta-ten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny av-gjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig. Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets

bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnettet, hva enten ledningene tilhører anleggets eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten denne er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrekning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris.

Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles, kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

Unnlater konsesjonæren å levere kraft som er betinget i denne post uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 1 pr. dag for hver kW som urettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementets bestemmelse å overta driften av anlegget for eierens regning og risiko så vidt nødvendig til levering av den betingede kraft.

#### 14.

Konsesjonæren plikter i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å unngå ødeleggelser av naturforekomster og områder, når dette er ønskelig av vitenskapslige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart. Såfremt slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal Naturvernrådet underrettes i god tid på forhånd.

Konsesjonæren skal videre i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding om dette til vedkommende museum. Viser det

seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Konsesjonæren plikter ved planleggingen og utførelsen av anlegget i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å sørge for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende. Plassering av stein- og/eller jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner. Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig rådighet over tipper og andre områder som trengs for gjennomføring av pålegg som blir gitt i samband med denne post. Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdet. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelsen av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. Utgifter i denne forbindelse betales av konsesjonæren.

Midlertidig hjelpeanlegg bør så vidt mulig planlegges slik at de senere kan bli til varig nytte for almenheten.

Om disse bestemmelser gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere nødvendig underretning.

#### 15.

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av vedkommende departement.

Gjentatte eller fortsatte overtredelser av post 2, 4, 10, 11, 13 eller 15, første eller annet ledd, kan medføre at konsesjonen trekkes tilbake eller til at enkelte deltakers rett til å bruke reguleringsvatn faller bort i samsvar med vassdragsreguleringslovens § 12 post 17, annet og tredje ledd.

#### 16.

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anlegget er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringen kan medføre forpliktelser.

#### 17.

De neddemte arealer ryddes for trær og busker som er over 1,5 m høye og/eller har over 8 cm stammediameter målt i en høyde av 25 cm over bakken. Gjenstående stubber skal ikke være over 25 cm høye.

Høyden regnes vinkelrett mot bakken.

Ryddingen skal være utført senest 2 år etter første neddemming av vedkommende areal.

Etter skjønnsrettens nærmere bestemmelse foretas finrydding av begrensede områder av hensyn til fisket.

#### 18.

De partier av isen på magasinet som mister sin bæreevne på grunn av reguleringene og overføringene skal markeres slik:

Så snart isen er farbar om høsten, innsirkles de svekkede partier med tau festet til påler som settes fast i isen med passende mellomrom. Tauet skal til enhver tid ha en fri høyde over is- eller snøoverflaten på mellom 0,5 og 1 m.

#### 19.

Det avgis til fløtingen i vassdraget nedenfor Roppa kraftverk nødvendig vann etter skjønnsnets bestemmelse, dersom ikke transporten av trevirket ordnes på annen måte.

#### 20.

Konsesjonæren er forpliktet til å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede samt erstatningens størrelse, ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Veger, bruer og kaier som konsesjonæren anlegger, skal kunne benyttes av almenheten med mindre departementet treffer annen bestemmelse.

Konsesjonæren plikter videre, etter skjønnsnets bestemmelse, å legge om veger og stier

som demmes ned samt å bygge nødvendige bruer og klopper over tilløps- og overføringskanalene av hensyn til de bruksberettigedes og det alminnelige ferdselsbehov.

#### 21.

1. Konsesjonæren pålegges årlig å sette ut yngel og/eller settefisk av aure i regulerings- og overføringsområdet. Antallet blir til enhver tid å bestemme av vedkommende departement.
2. Konsesjonæren pålegges å bekoste de fiskeribiologiske undersøkelser som departementet til enhver tid finner nødvendig.
3. Konsesjonæren pålegges å bekoste viltbiologiske undersøkelser i de områder hvor det antas at reguleringen vil ha skadelige virkninger.
4. Konsesjonæren pålegges å bekoste andre tiltak til fremme av viltbestandene dersom det skulle oppstå uforutsette ting i forbindelse med reguleringen.

#### 22.

Eieren skal uten vederlag for det utførte anlegg finne seg i enhver ytterligere regulering i vedkommende vassdrag, som ikke forringer den tillatte regulerings effekt.

#### 23.

Departementet kan under særlige omstendigheter gi en vannfalls- eller brukseier som ikke er medeier i reguleringsanlegget tillatelse til å benytte driftsvann som er innvunnet ved reguleringen mot en årlig godtgjørelse til reguleringsanleggets eiere. Denne godtgjørelse skal i tilfelle av tvist fastsettes av departementet.

# Manøvreringsreglement

## for reguleringer og overføringer i Roppa.

(Fastsatt ved kongelig resolusjon av 9. mars 1973.)

### 1.

#### Reguleringer.

| Magasin            | Nat.<br>sommer-<br>vannstand | Reg.grenser  |               | Oppd.<br>m | Senking<br>m | Reg.høyde<br>m |
|--------------------|------------------------------|--------------|---------------|------------|--------------|----------------|
|                    |                              | Øvre<br>kote | Nedre<br>kote |            |              |                |
| Hornsjøen .....    | 842,0                        | 844,7        | 841,2         | 2,7        | 0,8          | 3,5            |
| Ropptjernene ..... | 823,0                        | 828,0        | 823,0         | 5,0        | —            | 5,0            |

Kotehøydene referer seg til Gradteig F 31 aust Synnfjell.

#### Overføringer.

Avløpet fra Øvre Reinsjøen — nedbørfelt 4 km<sup>2</sup> — overføres til Hornsjøen.

Avløpet fra ca. 8 km<sup>2</sup> nedbørfelt overføres gjennom tilløpskanalen til fordelingsbassenget for Roppa kraftverk.

Reguleringsgrensene skal betegnes med faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

### 2.

Under vårflommen tilbakeholdes avløpet i Hornsjøen mest mulig inntil høyeste reguleringsgrense er nådd.

Det skal ved manøvreringen has for øye at vassdragets tidligere flomvassføring ikke forøkes. Heller ikke må alminnelig lavvassføring mellom Hornsjøen og Ropptjern forminskes til skade for andres rettigheter.

For øvrig kan vannslippingen foregå etter A/S Gausdal elektrisitetsverks behov.

### 3.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke

hindres av is eller lignende samt at reguleringsanlegget til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og noteres om det forlanges, nedbørmengder, temperatur, snødybder m.v. Hovedstyret for Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen kan forlange å få tilsendt utskrift av protokollen som regulanten plikter å oppbevare for hele reguleringstiden.

Hovedstyret kan bestemme hvor damvokteren skal bo, og at han skal ha telefon i sin bolig.

### 4.

Viser det seg at slipping etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendige.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement.

Forandringer i dette reglement kan bare foretas av Kongen etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.

## Betingelser

### for A/S Gausdal elektrisitetsverk til regulering av Rausjøen i Gaustad.

(Fastsatt ved kongelig resolusjon av 9. mars 1973.)

#### 1.

Konsesjonen gis på ubegrenset tid. Konsesjonsvilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år. Hvis vilkårene blir revidert har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjonen innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jfr. vassdragsreguleringslovens § 10, post 2, siste ledd.

Dersom vannfall som ikke tilhører staten eller norske kommuner deltar i reguleringen eller blir medeiere i anlegget, gjelder konsesjonen for disses vedkommende i 60 år fra konsesjonens datum. Ved konsesjonstidens utløp har staten rett til å kreve disse vannfall-eieres andeler i anlegget avstått uten vederlag.

Konsesjonen kan ikke overdras uten Kongens samtykke.

De utførte anlegg eller andeler i dem kan ikke selges, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vannfall nedenfor anleggene.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

#### 2.

Konsesjonæren skal betale en årlig avgift til statens konsesjonsavgiftsfond av kr. 1 pr. nat.-hk, beregnet etter den gjennomsnittlige kraftmengde som vannfallet etter den foretatte utbygging og regulering kan frambringe med den påregnelige vassføring år om annet og en årlig avgift til konsesjonsavgiftsfondene i de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer av kr. 4 pr. nat.-hk, beregnet på samme måte.

Etter 20 år, regnet fra konsesjonens datum kan fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny prøvelse.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreter etter hvert som vannkraften tas i bruk.

Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

#### 3.

Nærmere bestemmelse om betalingen av avgifter etter post 2 og kontroll med vannforbruket, samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 11, skal med bindende virkning for hvert

enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departementet.

#### 4.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anlegget fortrinnsvis anvende norske varer for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at det er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, som de kan fås for fra utlandet. Er det adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innenlandske arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges. Toll og pristillegg til sammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist om dette avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige. Hva angår leveranser fra EFTA-land, vil dispensasjonsadgangen bli praktisert i samsvar med de forpliktelser som foreligger i forhold til disse land under forutsetning av full gjensidighet.

For overtredelse av bestemmelsene i denne post betaler konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

#### 5.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper, hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

#### 6.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden helt eller delvis å dekke utgiftene til legehjelp for arbeiderne og funksjonærene ved anlegget og deres familier og til oppførelse eller utbygging av sykehus eller sykestue.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

## 7.

Konsesjonæren er i nødvendig utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene og deres familier sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

## 8.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende reguleringsanlegget slik at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen. Anlegget skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Dets utførelse så vel som dets senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. Utgiftene som er forbundet med dette, betales av anleggets eier.

## 9.

Vannslippingen skal foregå overensstemmende med et manøvreringsreglement som Kongen på forhånd fastsetter.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

En norsk statsborger som vedkommende departement godtar skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før reglementet er fastsatt.

For så vidt vannslippingen foregår i strid med reglementet kan konsesjonæren pålegges en tvangsmulkt til statskassen på inntil kr. 5 000 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

## 10.

Anleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen utføre de hydrologiske observasjoner, som i det offentlige interesse finnes påkrevet, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. De tillatte reguleringsgrenser markeres ved faste og tydelige

vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget, skal sendes Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

## 11.

Konsesjonæren er forpliktet til å avgi inntil 10 pst. av den gjennomsnittlige kraftmengde, som vannfallet etter den foretatte utbygging og regulering kan frembringe med den påregnelige vassføring år om annet, til den kommune hvor kraftanlegget er beliggende, eller andre kommuner, derunder også fylkeskommuner, idet fordelingen bestemmes av vedkommende regjeringsdepartement. Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig. Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører anleggets eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten denne er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris.

Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles, kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

Unnlater konsesjonæren å levere kraft som

er betinget i denne post uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 1 pr. dag for hver kW som urettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementets bestemmelse å overta driften av anlegget for eierens regning og risiko så vidt nødvendig til levering av den betingede kraft.

## 12.

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av vedkommende departement.

Gjentatte eller fortsatte overtredelser av post 2, 4, 8, 9, 11 eller 12, første eller annet ledd, kan medføre at konsesjonen trekkes tilbake eller til at enkelte deltakeres rett til å bruke reguleringsvatn faller bort i samsvar med vassdragsreguleringslovens § 12 post 17, annet og tredje ledd.

## 13.

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anlegget er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eien-

dommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringen kan medføre forpliktelser.

## 14.

Konsesjonæren er forpliktet til å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede samt erstatningens størrelse, ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Veger, bruer og kaier som konsesjonæren anlegger, skal kunne benyttes av almenheten med mindre departementet treffer annen bestemmelse.

## 15.

Eieren skal uten vederlag for det utførte anlegg finne seg i enhver ytterligere regulering i vedkommende vassdrag, som ikke forringer den tillatte regulerings effekt.

## 16.

Departementet kan under særlige omstendigheter gi en vannfalls- eller brukseier som ikke er medeier i reguleringsanlegget tillatelse til å benytte driftsvann som er innvunnet ved reguleringen mot en årlig godtgjørelse til reguleringsanleggets eiere. Denne godtgjørelse skal i tilfelle av tvist fastsettes av departementet.

# **Manøvreringsreglement**

## **for regulering av Rausjøen i Gausdal.**

(Fastsatt ved kongelig resolusjon av 9. mars 1973.)

### **1.**

Rausjøen kan tappes 6,5 m mellom kote 720,50 og 714,0.

Reguleringsgrensene betegnes ved faste og tydelige merker som Hovedstyret for Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen godkjenner.

### **2.**

Det skal ved manøvreringen has for øye at elvas naturlige flomvassføring ikke forøkes. Heller ikke må dens tidligere lågvassføring forminskes til skade for andres rettigheter.

For øvrig kan vannslippingen foregå etter A/S Gausdal elektrisitetsverks behov.

### **3.**

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende samt at reguleringsanlegget til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og noteres om det forlanges, nedbørmengder, temperatur, snødybder m. v. Hovedstyret for Norges

vassdrags- og elektrisitetsvesen kan forlange å få tilsendt utskrift av protokollen som regulanten plikter å oppbevare for hele regulerings-tiden.

Hovedstyret kan bestemme hvor damvokteren skal bo, og at han skal ha telefon i sin bolig.

### **4.**

Viser det seg at slipping etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendige.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement.

Forandringer i dette reglement kan bare foretas av Kongen etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.